

FICHE 8 – PROJECT FICHE MEMORANDUM

Naam project: CULTUUR VERSTERKT DE COHESIE EN DE TOERISTISCHE UITSTRALING VAN HET GRENSOVERSCHRIJDEND LEEFGEBIED	
Vlaamse partners	Culturele professionele actoren Zuid-West LEIEDAL WVI
Franse partners	Culturele professionele actoren MEL Région Hauts-de-France DRAC Département du Nord
Waalse partners	Culturele professionele actoren Culture.Wapi asbl IDETA/ La Maison du Tourisme IEG
Link met EU programma's	Sd.4.6 versterken van de rol van cultuur en duurzaam toerisme in de economische ontwikkeling, sociale inclusie en sociale innovatie

Beschrijving

Het grensoverschrijdende leefgebied van de Eurometropool wordt verbonden door water. Cultuur en toerisme grijpen deze unieke verbinding aan om mensen te verbinden met elkaar. Ze ontwikkelen een duurzaam, grensoverschrijdend aanbod en netwerk rond kunst, cultuur, creativiteit en erfgoed, als voedingsbodem voor economische groei, inclusie en sociale innovatie.

De Eurometropool is onze vertrekbasis. Van daaruit maken we linken met organisaties met expertise en interesse die mee ons verhaal willen schrijven.

Actie 1: professionaliseren en verduurzamen van het netwerk van culturele en toeristische professionals in de grensregio, als basis voor acties op de korte en lange termijn

Actie 2: creatie van artistieke grensoverschrijdende parcours en belevingen in de publieke ruimte en via publieksacties

Actie 3: aanzetten tot grensoverschrijdende mobiliteit door stimulansen (een cultuurpas) en het wegnemen van drempels rond mobiliteit

Actie 4 : van jongsaf grensoverschrijdende cultuur leren waarderen via cultuur-educatieve projecten

Actie 5: valoriseren culturele acties naar een duurzaam toeristisch aanbod met een economische impact

Doel:

De Eurometropool is een leefgebied met een rijk aanbod aan cultuur, dat evenwel onvoldoende gekend is in de buurregio's. Ook op het vlak van grensoverschrijdende netwerkvorming en professionalisering zijn we sinds Interreg 4 achteruit gegaan; de partners kennen en vinden elkaar te weinig, waardoor heel wat kansen voor een duurzaam gezamenlijk aanbod en aanpak blijven liggen. Met dit Interreg-project willen we de culturele, artistieke en burgerinitiatieven in de grensoverschrijdende regio versterken en laten doorgroeien.

Waarom:

Cultuur is de motor van de ontwikkeling en versterking van de banden tussen de bevolkingsgroepen van de grensoverschrijdende regio's en biedt een essentiële voedingsbodem voor socio-economische groei en welvaart en voor de Europese identiteit.

Er is een behoefte aan professionele ondersteuning om de grensoverschrijdende culturele samenwerking te versterken en een projectdynamiek op gang te brengen.

Hoe:

- **Actie 1: professionaliseren en verduurzamen van het netwerk van culturele en toeristische professionals in de grensregio, als basis voor acties op de korte en lange termijn**

Wij willen het grens- en disciplineoverschrijdend cultuuratelier versterken waarin professionele actoren uit de culturele sector kunnen netwerken, hun kennis kunnen delen en gemeenschappelijke projecten kunnen opzetten. Het professionaliseren van dit cultuuratelier moet er toe leiden dat de basis voor grensoverschrijdende projecten duurzamer en sterker wordt.

Het atelier Cultuur is het samenwerkingsplatform voor de culturele actoren in de grensregio en beoogt: het tot stand brengen, structureren en zichtbaar maken van het grensoverschrijdend netwerk, monitoring en informatie voor de culturele actoren, projecten helpen initiëren, communicatie en coördinatie van het project.

De **werking** die bestaat sinds 2018 **verder ontplooiën** :

- atelier cultuur
- pilotgroep
- thematische werkgroepen
- projectgroepen en acties (Hour Culture, Eurométropolis-café, ...)

Om deze werking verder te ontplooiën, willen we investeren in een professionele ondersteuning en een versterking van het aanbod van netwerkmomenten en professionaliseringsmomenten voor de sector.

- **Actie 2: creatie van artistieke, grensoverschrijdende parcours en belevingen in de publieke ruimte en via publieksacties**

FRANCOBELG

- Tiers lieux / third places: het ontwikkelen en delen van expertise in de grensregio over plekken op de kruising tussen kunst, cultuur, economie en makerschap.
- Openstellen van kunstenaarsateliers waarbij Franse en Belgische culturele actoren hun actierrein kunnen uitbreiden, inspireren.
- Kunst in de publieke ruimte: het ontwikkelen en delen van expertise, het opzetten van grensoverschrijdende parcours gelieerd met water, economie, blauwgroene ruimte en fietsnetwerken.
- Opzetten van expo met de focus op het werk van opkomend talent. Voorbeeld de expo Young Colors.
- Het ontwikkelen van nieuwe grensoverschrijdende formats waarin podiumkunsten worden verbonden met de hierboven beschreven grensoverschrijdende thema's.

Bovenstaande acties baseren zich op de kracht van de partners in de grensregio en streven er naar om het publiek via cultuur het grensgebied anders te laten beleven en te ontdekken.

- **Actie 3: aanzetten tot grensoverschrijdende mobiliteit door stimulansen (een cultuurpas) en het wegnemen van drempels rond mobiliteit**

Cultuur kan een stimulans zijn om de mentale en sociale grenzen te doorbreken op de Frans-Belgische grens.

Een cultuurpas laat toe om een duurzame samenwerking tot stand te brengen tussen de grensoverschrijdende culturele partners. Het is een instrument dat zowel publiek mobiliseert als partners met elkaar verbindt op een duurzame wijze. De pas kan een intelligente koppeling zijn tussen bestaande kaarten, of afspraken tussen bestaande actoren maken.

Niet enkel tarieven kunnen een drempel vormen, ook taal is een belangrijke drempel als het gaat over culturele mobiliteit. We willen de culturele actoren aanzetten en ondersteunen in tweetalige communicatie.

Om de toegankelijkheid te bevorderen (op vandaag moeilijk uit te voeren). Daartoe willen we gedeelde systemen opzetten of ontsluiten die de mobiliteit van het publiek faciliteren.

- **Actie 4: van jongsaf grensoverschrijdende cultuur leren waarderen via cultuur-educatieve projecten**

We stimuleren een gezamenlijk cultuureducatief aanbod, vertrekkende vanuit de leer- en beleefmogelijkheden van het Blauwe Park. Via onder meer CLIL (Content and Language Integrated Learning) reiken we kinderen en jongeren maatschappelijke relevante thema's aan en laten we hen tegelijk de rijkdom van taal en cultuur in een grensregio organisch ontdekken. Dit vormt een belangrijke basis voor latere economische en socioculturele mobiliteit.

- **Actie 5: valoriseren culturele acties naar een duurzaam toeristisch aanbod met een economische impact**

Bovenstaande acties moeten vertaald worden in een duurzaam toeristisch aanbod, met een economische impact. Zo hebben de artistieke parcours die ontwikkeld worden in Actie 2 vanzelfsprekend ook een toeristische component: de bezoeker neemt niet enkel deel aan een expo of parcours, maar er is toeristische omkadering voorzien waarbij de belevingswaarde wordt verhoogd.

De actie rond de cultuurpas is inherent ook een mobiliserend instrument.

Ook de drempels rond mobiliteit wegwerken moet een aanzienlijke meerwaarde teweeg brengen voor het grensoverschrijdende toerisme.

Daarnaast willen we extra specifieke instrumenten ontwikkelen:

- Samen met de steden en gemeenten het **wandelaanbod voor de recreant vergroten**: ic verfijning bestaande wandelnetwerken en creatie van nieuwe wandelnetwerken in het grensoverschrijdende gebied. Op basis van de netwerken kunnen dan suggestieroutes ontwikkeld worden.
- Verder ontwikkelen van water-wandelingen (zoals de BlueWalks-wandelingen): grensoverschrijdende gegidste wandelingen in drie EGTSen
- Versterken van recreatieve infrastructuur langs water of ter ondersteuning van bestaande sites met toeristisch potentieel (bv. in de buurt van memorials, iconische landschappen, Langs verschillende steden bestaande groene fietsverbindingen voorzien van flankerende infrastructuur: (picknick, landschappelijke inkleding, signalisatie, ingangspoorten van de Blauwe Ruit...)

Aanspreekpunt EGTS (kan desgevallend wijzigen ngl. stand van uitvoering)

EGTS Eurometropool	Catherine Christiaens
EGTS Dunkerque	
EGTS Plaines Scarpe-Escaut	

Totale geraamde kost	10 mio €
Projectonderdelen	
Actie 1: 1.5 mio €	1 FTE voor de aansturing van het project en het netwerk Middelen voor de aansturing en de evenementen
Actie 2: 5 mio €	Artistieke productie en communicatiemiddelen Steun voor artistieke parcours
Actie 3: 0,5 mio €	Aanzetten tot grensoverschrijdende mobiliteit door stimulansen (een cultuurpas) en het wegnemen van drempels rond mobiliteit M.b.t. de rol van de FTE: aansturing van het project in verband met actie 1 - promotie, coördinatie en creatie van een grensoverschrijdende cultuurpas
Actie 4 : 1 mio €	Van jongsaf grensoverschrijdende cultuur leren waarderen via cultuur-educatieve projecten
Actie 5: 2 mio €	Valoriseren culturele acties naar een duurzaam toeristisch aanbod met een economische impact